

Dosarul nr. 1rh-2/2023
1-17068628-01-1rh-28062023

Curtea Supremă de Justiție
ÎN C H E I E R E

27 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată, în componența:
Președinte
Judecători

Malanciuc Ion
Parfeni Oxana
Roic-Botezatu Lilia
Eremciuc Ghenadie
Stănilă Diana

Cu participarea:
Procurorului în Procuratura Anticorupție – Gheorghiştean Irina
Revizuientului – Filat Vladimir
Avocaților – Bancu Cristina, Grosu Vladimir

examinând în ședință de judecată publică declarația de abținere înaintată de către judecătorul Curții Supreme de Justiție Țurcan Anatolie, de la examinarea cererii de revizuire înaintate în cauza penală în privința lui Filat Vladimir,

c o n s t a t ă :

1. În fapt, avocații Berliba Viorel și Osoianu Tudor au înaintat Curții Supreme de Justiție în interesele lui Filat Vladimir o cerere de revizuire a procesului penal (decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 11 noiembrie 2016; decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2017 și sentința Judecătorei Buiucani din 27 iunie 2016), cererea de revizuire fiind repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Țurcan Anatolie.
2. La data de 20 mai 2024, judecătorul Curții Supreme de Justiție Țurcan Anatolie, a declarat abținere de la examinarea cererii de revizuire, în temeiul prevederilor art.33 alin.(2) pct.6, art.34 alin.(1) Cod de procedură penală, invocând că a recepționat raportul de evaluare al Comisiei vetting potrivit căruia ultimul nu a promovat evaluarea externă, iar în acest context părțile în proces, ar dispune de dreptul de a invoca pe viitor faptul că în privința sa ar fi existat alte circumstanțe care pun la îndoială imparțialitatea judecătorului.
3. În cadrul ședinței de examinare a declarației de abținere, acuzatorul de stat, în persoana procurorului Gheorghiştean Irina, a solicitat respingerea declarației de abținere și a menționat că temeiul indicat în declarația de abținere, respectiv prevederile art.33 alin.(2) pct.6) Cod de procedură penală, nu sunt aplicabile la caz din motiv că raportul de evaluare nu este un act definitiv.
4. Avocații Bancu Cristina și Grosu Vladimir ce acționează în interesele revizuientului, au lăsat soluționarea declarației de abținere la discreția instanței, menționând asupra faptului că existența raportului de evaluare a judecătorului privind propunerea de

- nepromovare poate constitui temei de abținere de la examinarea cererii de revizuire, însă nu se pot expune din motiv că nu au citit raportul respectiv.
5. Revizuiantul Filat Vladimir, a indicat asupra faptului că este foarte subiectiv în privința comisiei de evaluare, motiv pentru care se abține să facă careva declarații.
 6. Analizând în asamblu declarația privind abținerea judecătorului Țurcan Anatolie de la examinarea cererii de revizuire înaintate în cauza penală în privința lui Filat Vladimir și opinia participanților la proces, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că aceasta urmează a fi respinsă din următoarele considerente.
 7. În vederea garantării principiului constituțional al imparțialității judecătorilor, art.33 din Codul de procedură penală reglementează situațiile de incompatibilitate a judecătorului la examinarea cauzelor.
 8. Potrivit art.33 alin.(2) pct.6) Cod de procedură penală, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat „dacă există alte circumstanțe care pun la îndoială rezonabilă imparțialitatea judecătorului”.
 9. Conform prevederilor art.34 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul existenței temeiurilor prevăzute în art.33 Cod de procedură penală – judecătorul este obligat să se abțină de la judecarea cauzei.
 10. Din această perspectivă, deși în motivarea declarației de abținere este invocată jurisprudența CEDO – cauza Tocono și profesorii Prometeiști contra Moldovei, se apreciază că aceasta este doar cu caracter generic, și nu poate fi folosită ca un veritabil șablon care să se aplice în mod automat, absolut și fără analiză la prezenta cauză. La fel, nu are relevanță abordarea teoretică din conținutul declarației de abținere asupra celor două teste ale lipsei de imparțialitate a judecătorului (demersul subiectiv și obiectiv) pe care Curtea Europeană le folosește de principiu atunci când decide cu privire la încălcarea art.6 par.1 din Convenție, fără o analiză corelată asupra temeiului de abținere invocat în prezenta cauză.
 11. În context, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că în situația expusă supra, este necesară și utilă o verificare în concret a contextului în care a intervenit abținerea prin prisma cadrului legal ce reglementează evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, pentru a se putea evalua dacă natura și gradul de legătură sunt de asemenea natură încât să poată afecta imparțialitatea judecătorului.
 12. În conformitate cu prevederile art. 16 alin.(1) al Legii nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, în urma evaluării judecătorului, Comisia de evaluare întocmește un raport motivat cu privire la evaluare care să conțină propunerea privind promovarea sau nepromovarea evaluării.
 13. Potrivit art. 17 alin. (1) al aceleiași legi, Consiliul Superior al Magistraturii examinează în ședință publică, în baza dosarului de evaluare recepționat de la Comisia de evaluare, rezultatele evaluării judecătorului. Judecătorul poate prezenta informații suplimentare pe care le consideră relevante doar dacă probează că a fost în imposibilitatea de a le prezenta anterior. Reprezentantul Comisiei de evaluare și judecătorul evaluat, în persoană, sunt în drept să își prezinte poziția.
 14. Din prevederile art. 17 al Legii 65/2023 rezultă că, Consiliul Superior al Magistraturii urmează să adopte o hotărâre motivată asupra Raportului Comisiei de evaluare în termen de 30 de zile din momentul recepționării Raportului și a copiei în formă electronică a dosarului de evaluare, și să publice hotărârea motivată în ziua adoptării.

15. În acest sens, completul de judecată precizează faptul că „*imparțialitatea unui judecător se prezumă până la proba contrară*” (cauza Hauschildt c. Danemarca). Totodată, în jurisprudența CEDO, s-a statuat asupra faptului că pentru a se pronunța cu privire la existența unei „bănuieli legitime” de lipsă de imparțialitate a unui judecător, trebuie avută în vedere optica justițiabilului în cauză, dar elementul determinant constă în „a ști dacă temerile acestuia pot fi apreciate ca obiectiv justificate” (Hauschildt contra Danemarca, Castillo contra Spaniei).
16. La caz, lipsește hotărârea motivată asupra raportului de evaluare, prin urmare, existența raportului, în lipsa hotărârii motivate a Consiliului Superior al Magistraturii, nu poate duce la concluzia anihilării totale a activității judecătorului, or statuar, magistrații se mențin în cerințele de obiectivitate și imparțialitate.
17. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a precizat că Consiliului Superior al Magistraturii îi revine rolul primar în procedurile privind numirea, promovarea, transferarea, demisia sau eliberarea din funcția de judecător, iar orice abatere de la această regulă contravine articolului 123 alin. (1) din Constituție (HCC nr. 38 din 7 decembrie 2021, § 56).
18. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că, extinderea raportului de evaluare în sensul dubiilor de imparțialitate, în lipsa realizării integrale a mecanismului instituit prin prisma Legii nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, nu poate avea loc, or în aceste condiții nu se poate vorbi despre o veritabilă deturnare a prezumției de imparțialitate a judecătorului.
19. Totodată, Curtea Europeană a precizat că atunci când se analizează dacă tribunalul a fost imparțial, se pornește de la prezumția imparțialității (Egmez v. Cipru,). Cu alte cuvinte, există prezumția că tribunalul este liber în gândire și în conștiință, că acționează fără teamă și fără prejudecăți (Wettstein v. Elveția).
20. Din motivele arătate, în conformitate cu prevederile art. 33 alin. (2) pct. 6) și art. 35 din Codul de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge declarația de abținere a judecătorului Țurcan Anatolie, de la examinarea cererii de revizuire înaintate în cauza penală în privința lui Filat Vladimir.

Încheierea nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Malanciuc Ion

Judecători

Parfeni Oxana

Roic-Botezatu Lilia

Eremciuc Ghenadie

Stănilă Diana